

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

13.10.2021

ÖFPL/218/03.05.03/2021

Miljöministeriet

kirjaamo@ym.fi

Utlåtande om utkastet till strategi för naturens rekreationsanvändning (Luonnon virkistyskäytön strategia)

Bakgrund

I samband med att utredningen "Luonnon virkistyskäytön kansallinen koordinoinnin tarpeet ja toimijoiden roolit" uppgjordes av Kaskas Media på uppdrag av miljöministeriet hösten 2018 så uppkom önskemål om att ministerierna skulle starkare koordinera utvecklandet av rekreationsanvändningen. Det ansågs att rekreationsanvändningen behövde strategisk styrning, vision och en helhetsbild.

Miljö- och klimatminister Mikkonen utsåg 19.1.2021 styr- och arbetsgrupper till beredningen av en strategi för naturens rekreationsanvändning. Nu är utkastet till strategi för utlåtande framlagt till den 22.10.2021.

Utlåtande

Österbottens förbund ser det som positivt att en nationell strategi för naturens rekreationsanvändning uppgörs. Framför allt som stöd för utvecklandet av rekreationsmöjligheterna och riktandet av resurserna till det.

Österbottens förbund anser att det skulle vara **en avsevärd förbättring av strategirapporten om själva strategin** dvs. kapitlen 5 och 6 **skulle vara i början av rapporten**. Nu består rapporten av närmare 55 sidor som beskriver underlag, behovet av och utgångspunkter för strategin. Beskrivningen av de strategiska målsättningarna börjar först på sidan 59 och missionen, visionen samt målsättningarna utgör tre sidor. Därtill kommer en sida på vilken implementeringen och uppföljningen av strategin är beskriven. Dessa sidor kunde med fördel ges en annan grafisk layout och lyftas fram tydligt i den inledande delen av rapporten.

Österbottens förbund konstaterar att **bilagorna till strategirapporten inte är bifogade**. Det här gäller bland annat konsekvensbedömningen enligt SOVA – lagen. Konsekvensbedömningen borde ha varit en del av beredningen av strategin och konsekvensbedömningen borde ha bifogats till strategiutkastet som är på utlåtande.

Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto
PB 174 • PL 174
65101 Vasa • Vaasa

Sandögatan 6 B • Hietasaarenkatu 6 B
65100 Vasa • Vaasa

Tfn • Puh (06) 320 6500
info@obotnia.fi • www.obotnia.fi
FO-0970063-6 • Y-0970063-6

Österbottens förbund anser att **planläggningen kunde lyftas tydligare i strategin och konstaterar att landskapsplanernas roll och betydelse för utvecklandet och tryggheten av rekreativnätverk på landskapsnivå inte är beaktat i strategin**. Överlag har landskapens roll getts en liten betydelse i strategin.

I **Österbottens landskapsplan 2040**, som trädde ikraft 11.9.2020, **anvisas 60 rekreativsområden och 120 rekreativ-/turismobjekt**. Därtill anvisas utvecklingsområden för turism- och rekreation, områden för turism- och rekreationstjänster, cykel-, friluft- och paddlingsleder samt småbåtsfarleder och småbåtshamnar. Alla dessa för att stöda utvecklingen av ett heltäckande rekreativnätverk i landskapet. Vid beredningen av landskapsplanen gjordes en tillgänglighetsanalys över rekreativsområden och rekreativ-turismobjekt vilket ledde till att tillgängligheten ökades avsevärt från den tidigare landskapsplanen. Österbottens förbund har gjort uppföljning av förverkligandet av dessa områden och kan på basen av uppföljningen konstatera att **landskapsplanen har betydelse för utvecklandet av rekreativsmöjligheter i landskapet**.

Österbottens förbund anser att **betydelsen av hinderfri tillgänglighet bättre bör lyftas fram i strategin**. Med en allt större andel åldrande befolkning är det allt viktigare att det finns hinderfria rekreativsområden inom tillgängligt avstånd. Också **äldreboendens miljöer är viktiga** och bör förbättras på samma sätt som skolornas och dagisarnas miljöer lyfts fram i strategin.

Österbottens förbund vill påpeka att **i strategin nämns inte Finlands enda naturvärldsarv Kvarkens skärgård, inte heller nämns nationalstadsparker och geoparker**. De här är områden som är viktiga lokalt, nationellt och internationellt. De erbjuder unika rekreativsupplevelser och möjligheter att utveckla olika typer av rekreativservice.

Då det gäller förverkligande och underhåll av olika typer av rekreativsområden har Österbottens förbund genom egen inventering i landskapet kunnat konstatera att **en stor del av rekreativutbudet upprätthålls av föreningar** och i vissa fall t.o.m. av enskilda personer. Det här ser Österbottens förbund som dels en glädjande sak med tanke på det samhälleliga engagemang för allmän trivsel som detta visar på, dels är det oroväckande för upprätthållandet av rekreativutbudet på lång sikt. Därför frågar Österbottens förbund **hur föreningarnas roll är tänkt att beaktas i allmänhet i strategin och speciellt i avsnitt 5.4 under rubriken Digitalisering och rubriken Förbättrandet av servicen?** Nu nämns föreningar inte alls på dessa ställen i strategin.

Vidare i samma avsnitt under rubriken Kunskapsbaserad ledning undrar Österbottens förbund **på vilket sätt det är tänkt att resultaten av inventeringar och forskning ska publiceras och göras tillgängligt för alla användare?**

Digitala tjänster bör utvecklas så att innehållet är jämlikt för hela landet. Österbottens förbund ställer sig frågande till om Lipas-tjänsten kan anses vara en sådan då den baserar sig på att kommunerna själva ska mata in uppgifterna. **Små kommuners personella och ekonomiska resurser räcker inte till att bygga upp databaser** i tillägg till att de ska utveckla och upprätthålla rekreativsområden.

I avsnitt 5.4 under rubriken Samarbete, nätverk står det att det ska inrättas ett koordinationsorgan för naturens rekreativ användning. Det konstateras att samarbete mellan kommunerna, landskapen och staten ska ökas. Detta är en bra målsättning för att hållbart främja naturens rekreativ användning och trygga möjligheten till närrekreation bland annat genom planläggning. **Det är nödvändigt att beakta landskapsförbundens representation när koordinationsorganet för naturens rekreativ användning tillsätts**.

Österbottens förbund anser att **anpassning till och stävande av klimatutmaningar bör behandlas mer i strategin liksom även betydelsen av naturens tysta och mörka områden**.

Österbottens förbund vill avslutningsvis tacka för möjligheten att ge utlåtande om utkastet till strategi för naturens rekreatiansanvändning. Dock är Österbottens förbund förvånad över att landskapsförbunden inte är nämnda på Lausuntopalvelu.fi sidans distributionslista över instanser som det begärs utlåtande av. Utlåtandebegäran kom till landskapsförbunden från miljöministeriet först efter att distributionslistans instanser fått den.

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

Ann Holm

Regionplaneringsdirektör

Christine Bonn

Miljöexpert